

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Office of the National Anti-Corruption Commission

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๘

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

Organic Act on Anti-Corruption B.E. 2561 (2018)

Section 128

ทำไมต้อง ห้าม

เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

กฎหมายกำหนดให้การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐเป็นความผิด เนื่องจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐอาจทำให้ประชาชนหรือสังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าจะมีการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นหรือไม่ ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น แม้ว่าในความเป็นจริงเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นได้รับมาจริงโดยมิได้มีการใช้อำนาจหน้าที่หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นก็ตาม แต่การจะพิสูจน์ให้ประชาชนสิ้นสงสัยนั้นกระทำได้ยาก และอาจนำไปสู่การทุจริตในรูปแบบของการรับสินบน โดยใช้อำนาจหน้าที่หรือใช้ดุลยพินิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สิน

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดควรพิจารณา ดังนี้

๑ มีกฎหมายให้รับได้หรือไม่?

✓ **มี**
กฎหมายให้รับได้

👉 **สามารถ**
รับได้

๒ เป็นการรับโดยธรรมจรรยาหรือไม่?

✓ **ใช่**

✗ **ไม่ใช่**

🔒 **มีความผิด**

เป็นการรับจาก
บุพการี/ผู้สืบสันดาน/ญาติ

➡ **มีมูลค่าเหมาะสม**
ตามฐานะของผู้ให้

เป็นการรับจาก
บุคคลที่ไม่ใช่ญาติ

➡ **ไม่เกิน**
๓,๐๐๐ บาท

เป็นการรับจากการให้ทั่วไป
โดยไม่เจาะจงผู้รับ

➡ **หากเกิน ๓,๐๐๐ บาท**

➡ **มีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้**

➡ **ต้องรายงานต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน**

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกิน ๓,๐๐๐ บาท จะต้องทำอย่างไร?

หากเจ้าพนักงานของรัฐมีการรับทรัพย์สินเกิน ๓,๐๐๐ บาท โดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑

ต้องแจ้งรายละเอียดตามแบบฟอร์มที่กำหนดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนแล้วแต่กรณี*

๒

ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนวินิจฉัยว่าจะให้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้นหรือไม่

๓

หากมีคำสั่งว่าไม่สมควรรับไว้ก็ให้ส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที หรือหากไม่สามารถคืนได้ ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วยงานโดยเร็ว

* เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องรายงานการรับทรัพย์สินต่อใคร?

ผู้มีหน้าที่รายงานการรับทรัพย์สิน

๑. เจ้าพนักงานของรัฐ
๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า/กรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๓. ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหาร/สมาชิกสภาท้องถิ่น
๔. ประธานและกรรมการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ/ผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน
๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร/สมาชิกวุฒิสภา

แจ้งรายละเอียด
ข้อเท็จจริง
ตามแบบฟอร์ม
ที่กำหนด
ภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ทรัพย์สินต่อ...

ผู้มีอำนาจพิจารณา

๑. หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๒. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๓. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๔. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
๕. ประธานสภาผู้แทนราษฎร/ประธานวุฒิสภา

ความแตกต่างระหว่าง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับ การรับสินบน

ความผิดในเรื่องของการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เมื่อมีการรับทรัพย์สินที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็就会有ความผิดทันที โดยที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะใช้หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่หากเป็นการรับเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะเป็นความผิดในเรื่องของการรับสินบนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด...

ตัวอย่าง

นาย ก. เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบว่าจ้างนาย ข. เป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และมีการทำสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว นาย ข. ตีใจที่ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้แก่ นาย ก. โดยนาย ก. ได้รับเงินจำนวนนั้นไว้

กรณีนี้นาย ก. ไม่มีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. ไม่ได้เรียกรับทรัพย์สินจาก นาย ข. และไม่ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. แต่นาย ก. จะมีความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

การรับสินบน

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน...

๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษ...

ตัวอย่าง

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาที่จะว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ แต่ก่อนทำสัญญา นาย ก. ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจาก นาย ข. จึงได้เชิญนาย ข. มาทำสัญญาให้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น

กรณีนี้นาย ก. จะมีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. รับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบ และได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. เข้าเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยเห็นแก่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากนาย ข. และยังมีผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วย

หากเจ้าพนักงานของรัฐ

ฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ ดังนี้

การรับทรัพย์สิน/ประโยชน์อื่นใด

กฎหมายที่บังคับใช้

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘

ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย

- เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง
- ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐยังไม่ถึง ๒ ปี

ลักษณะของการกระทำความผิด

- รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

โทษ

- จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การรับสินบน

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ (ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ)

- เจ้าพนักงาน/สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ/สมาชิกสภาจังหวัด/สมาชิกสภาเทศบาล

๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
- เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

- จำคุกตั้งแต่ ๕ - ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

มาตรา ๑๒๘

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งใดบ้าง

เจ้าพนักงาน
ของรัฐทุกคน

ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น
เจ้าพนักงานของรัฐ
ยังไม่ถึง ๒ ปี

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐทำอะไร

ห้ามรับ

ทรัพย์สิน + ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

สำนักงาน ป.ป.ช.

หากมีข้อสงสัย ติดต่อสอบถามได้ที่

สำนักการติดตามและผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

โทร. ๐๒ - ๕๒๘๔๘๐๐ หรือ สายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕

